OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
EU-oikeus ja tietosuoja
Erityisasiantuntija Amanda Mäkelä

Asiantuntijalausunto

13.11.2023

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Oikeusministeriön asiantuntijalausunto valtioneuvoston selvityksestä eduskunnalle koskien sopimuksia EU:n ja Islannin, Norjan sekä Sveitsin välillä matkustajarekisteritietojen (PNR) siirtämisestä ja käytöstä (E 45/2023 vp)

Yleistä

Liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt oikeusministeriöltä asiantuntijalausuntoa koskien otsikkoa koskevaa valtioneuvoston selvitystä (E 45/2023 vp). Selvitys liittyy komission syyskuussa 2023 antamiin suosituksiin EU:n neuvoston päätöksiksi, joilla annettaisiin lupa neuvotteluiden aloittamiseen EU:n ja Islannin, EU:n ja Norjan sekä EU:n ja Sveitsin välillä matkustajarekisteritietojen (PNR-tietojen) siirtämisestä ja käytöstä terrorismin ja muun vakavan kansainvälisen rikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Komissio ehdottaa suosituksissaan, että neuvosto valtuuttaisi komission aloittamaan neuvottelut EU:n puolesta PNR-tietojen siirtämistä ja käyttöä koskevien sopimusten (PNR-sopimusten) tekemiseksi. Suositusten liitteeksi on laadittu neuvotteluohjeet, joiden mukaisesti komission tulee neuvotella PNR-sopimusten sisällöstä.

Valtioneuvoston kanta

Oikeusministeriö katsoo valtioneuvoston kannassa ehdotetulla tavalla, että PNR-tiedot ovat tärkeä työkalu terrorismin ja muun vakavan kansainvälisen rikollisuuden

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Eteläesplanadi 10
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

torjunnassa ja EU:n sisäisen turvallisuuden takaamisessa ja yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valtioneuvoston kannassa kannatetaan komission suosituksia valtuuttaa komissio neuvottelemaan EU:n puolesta EU:n ja Islannin, EU:n ja Norjan sekä EU:n Sveitsin väliset PNR-sopimukset. Komission ehdottamia neuvotteluohjeita pidetään hyvänä pohjana sopimusneuvotteluille. Neuvotteluohjeissa on huomioitu henkilötietojen suojan varmistamista koskevia seikkoja, joihin unionin tuomioistuin erityisesti kiinnitti huomiota EU:n ja Kanadan välisestä PNR-sopimuksesta antamassaan lausunnossa 1/15. Valtioneuvosto pitää perusteltuna lisätä päätökseen ehdotetun menettelyllisen oikeusperustan lisäksi myös sopimuksen aineellinen oikeusperusta.

Valtioneuvosto katsoo, että neuvosto voi tehdä päätökset neuvottelumandaattien hyväksymisestä.

Käsittelyn vaihe

Komission päätössuositusten käsittely on aloitettu EU:n neuvoston tietojenvaihtotyöryhmässä 5.10.2023 ja esitelty oikeus- ja sisäasioiden neuvosten kokouksessa 25.10.2023. Oikeus- ja sisäasioiden neuvosten kokousten jälkeen neuvoston päätösluonnoksia oltaisiin täydentämässä aineellisella oikeusperustalla. Puheenjohtajavaltion on tarkoitus viedä neuvoston päätösluonnosten täydentäminen Coreperiin 17.11.2023. Neuvoston päätökset on tarkoitus viedä Coreperiin ja neuvostoon hyväksyttäväksi mahdollisimman pian tämän jälkeen.